



## KORRALDUS

07.07.2023 nr DM-121596-26

### **Paloveere kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnanaloa nr L.MK/323633 muutmine**

#### **1. OTSUS**

Tuginedes alljärgnevale ja võttes aluseks maapõueseaduse, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse, Võru Vallavalitsuse 21.02.2023 otsuse nr 105 ning Tariston AS taotluse, otsustan:

1.1. muuta Tariston AS-i keskkonnaluba nr L.MK/323633 Paloveere maardla Paloveere kruusakarjääri määraldisel:

1.1.1. pikendada keskkonnanaloa kehtivusaega 15 aasta võrra (kuni 07.11.2038);

1.1.2. kaevandatava katendi koguseks määrata 27 tuh m<sup>3</sup>;

1.1.3. keskmise tootmismahu koguseks määrata aastas 38 tuh m<sup>3</sup>;

1.2. keskkonnanaloale seatakse täiendavad kõrvaltingimused:

1.2.1. karjäärist väljavedu korraldada RMK tee kaudu (KÜ87401:003:0260; korralduse asjaolude punktis toodud joonisel märgitud alternatiiv 1);

1.2.2. karjääri tööaeg on E-R kell 8.00–17.00. L-P ja riigipühadel on kaevandamine ja toodangu väljavedu keelatud;

1.2.3. karjäärisiseseid teid tuleb niisutada, kui nähtav teetolm kandub väljaspoole karjääriala;

1.2.4. võimalike reostuste likvideerimiseks peavad olema karjääris vajalikud vahendid;

1.3. avalikustada keskkonnanaloa muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaluba nr L.MK/323633 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

#### **2. ASJAOLUD**

Tariston AS (registrikood 10887843, aadress Toompuiestee 35, Põhja-Tallinna linnaosa, Tallinn) esitas Keskkonnaametile Paloveere kruusakarjääri määraldisel keskkonnanaloa pikendamise taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 30.12.2022 numbriga DM-121596-4).

Olemasolev Paloveere kruusakarjäär asub Võru maakonnas Võru vallas Paloveere külas eraomandisse kuuluval kinnistul Katlapera (katastritunnus 87401:003:0094; taotlusele on lisatud maaomanike nõusolek). Paloveere kruusakarjääri määraldisel pindala on 9,06 ha ja määraldisel teenindusmaa pindala on 11,49 ha. Kaevandatavaks maavaraks on ehituskruus (aktiivne tarbevaru 455 tuh m<sup>3</sup>, kaevandatav varu 450 tuh m<sup>3</sup>) ning ehitusliiv (aktiivne tarbevaru 92 tuh m<sup>3</sup>, kaevandatav varu 87 tuh m<sup>3</sup>). Maavara kavandatud kasutamise otstarve on ehitus, teedehitus.

Taotluse kohaselt soovitakse keskkonnaloa nr L.MK/323633 kehtivusaega pikendada 15 aasta võrra (kuni 07.11.2038) ning korrigeerida järgmisi andmeid: kaevandatava katendi kogust 27 tuh m<sup>3</sup> (kehtival loal 9 tuh m<sup>3</sup>) ja keskmine tootmismahd aastas 38 tuh m<sup>3</sup> (kehtival loal 60 tuh m<sup>3</sup>).

Taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa lääneosas asub Elektrilevi OÜ alla 1 kV pingega elektriõhuliin Mast nr 7 (VID kood M25822618; kaitsevöönd 2 m liini teljest). Edastatud dokumentide hulgas on Elektrilevi OÜ liitumisleping tarbimistingimuste muutmiseks. Seletuskirjas on selgitatud, et Elektrilevi OÜ kooskõlastas liini likvideerimise aktiivse tarbevaru alal. Lisaks likvideeritakse enne kaevetööde teostamist taotletaval mäeeraldisel ja selle teenindusmaal asuvad hooned.

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa ei kattu kitsendusi põhjustavate objektidega ja nende piiranguvöönditega.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 20.09.2022 riigilõivuseaduse § 136<sup>2</sup> lõike 2 kohaselt.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamise keskkonnaloa andmise ja andmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse kaevandamise keskkonnaloa andmise ja andmise menetlusele keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi KeÜS) 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa andmise taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jätab keskkonnaloa andmise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuseks puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmine on 10.01.2023 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 10.01.2023 kirjaga nr DM-121596-8 keskkonnaloa andmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 6 saatis Keskkonnaamet 10.01.2023 kirjaga nr DM-121596-7 keskkonnaloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks mäeeraldise asukoha kohalikule omavalitsusele (Võru Vallavalitsus) arvamuse andmise tähtajaga kaks kuud.

Võru Vallavalitsus (Võru Vallavolikogu 13.06.2018 määrus nr 39 „Võru Vallavalitsusele ülesannete delegeerimine“ § 1 lg 1 p 23) nõustus keskkonnaloa andmisega Tariston AS-le 21.02.2023 otsusega nr 105, kui lisatakse keskkonnaloa täiendavatesse tingimustesse:

- 1.1. karjääri tööaeg on tööpäevade piires ajavahemikul 7.00–20.00;
- 1.2. karjäärisiseseid teid tuleb niisutada, kui nähtav teetolm kandub väljaspoole karjääriala;
- 1.3. võimalike reostuste likvideerimiseks peavad olema karjääris vajalikud vahendid.

Keskkonnaamet edastas kohaliku omavalitsuse tingimusliku nõusoleku taotlejale, kes nõustus 15.05.2023 keskkonnaloa pikendamise korraldusse kantud kohaliku omavalitsuse tingimustega.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 12.05.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnaloa andmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Piirinaaber T.R. edastas 01.06.2023 arvamuse Paloveere kruusakarjääri keskkonnaloa andmise otsuse eelnõu kohta (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 01.06.2023 numbriga DM-121596-17) ja tegi ettepaneku kanda loale järgmised kõrvaltingimused:

1. Karjäärist väljavedu korraldada RMK tee kaudu (KÜ87401:003:0260 joonisel märgitud alternatiiv 1);
2. Karjääri tööaeg on tööpäevade piires 8.00-17.00;
3. Nii karjäärisisestel teedel kui eluhoonetele lähemal kui 300 meetrit asuval teelõigul tuleb tagada tolmutõrje.



Piirinaaber P.P. edastas 06.06.2023 arvamuse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 08.06.2023 numbriga DM-121596-18), et karjääri keskkonnaloa pikendamise eelnõus on jäetud arvestamata mitmeid aspekte, mille eiramine võib teha kahju nii looduskeskkonnale, kohalikele elanikele kui ka ajaloolisele pärandile ning esitas 11 tähelepanekut ja küsimust. Keskkonnaamet vastas piirinaabri pöördumisele 09.06.2023 kirjaga DM-121596-20.

Piirinaaber P.P. edastas 06.07.2023 e-kirjaga arvamuse Keskkonnaameti vastuskirjale 09.06.2023 Paloveere keskkonnaloa pikendamise menetluse osas (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 07.07.2023 kirjana nr DM-121596-24). Keskkonnaamet vastas 07.07.2023 kirjaga nr DM-121596-25).

Piirinaaber R.K. edastas 04.06.2023 arvamuse Paloveere kruusakarjääri kohta (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 09.06.2023 numbriga DM-121596-21), tuues välja, et kõige suurem probleem on külatee kasutamine, kuna keskkonnaloa pikendamise taotluses on kirjas, et kasutatakse olemasolevaid teid ehk Paloveere-Vanaase teed. Ligikaudu viis aastat tagasi ehitas RMK uue tee mis on mõeldud rasketehnikale, seda mööda oleks võimalik kruus karjäärast välja vedada ilma külateed kahjustamata. Kruus oleks mõistlik välja vedada karjäärast 3. ja 4. ploki suunas ehk kasutada tagumist RMKle kuuluvat teed, siis jääks kaevandamine mäe taha ja ei häiriks piirinaabrit nii palju.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 21 sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa andmise taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuseks puudub piisav avalik huvi.

Vastavalt HMS § 49 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lõikele 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis Tariston AS-lt ja menetlusosalistelt 12.05.2023 kirjaga nr DM-121596-14 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise korralduse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Tariston AS nõustus 15.05.2023 keskkonnaloa muutmise eelnõus toodud tingimustega ja ei esitanud eelnõu kohta täiendavaid ettepanekuid ega vastuväiteid.

Keskkonnaamet küsis pärast keskkonnaloa andmise eelnõu täiendamist Tariston AS-lt täiendavalt 20.06.2023 kirjaga nr DM-121596-23 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa

andmise korralduse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Tariston AS tähtaegselt ei vastanud, ega esitanud vastuväiteid, seega Keskkonnaamet arvestab, et taotleja on eelnõu täiendustega nõus.

### **3. KAALUTLUSED**

#### **3.1. Õiguslik alus**

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 1 esitab taotleja kaevandamise keskkonnanaloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnanaloa Keskkonnaamet. Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 6 saadab kaevandamise keskkonnanaloa andja kaevandamise keskkonnanaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, KeÜS-le, keskkonnaministri 23.10.2019 määrusele nr 56 „Keskkonnanaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Keskkonnanaloa andmise taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-amet 31.10.2022 kiri nr 9-3/22/18273-2 ja 11.01.2023 kiri nr 9-3/22/18273-4).

#### **3.2. Keskkonnamõju hindamine**

Keskkonnaamet jättis 11.05.2023 kirjaga nr DM-121596-13 „Paloveere maardla Paloveere kruusakarjääri keskkonnanaloa nr L.MK/323633 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata keskkonnamõju hindamise keskkonnanaloa nr L.MK/323633 muutmise menetluse käigus. Kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnameetmed muidu ilmnedava võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks ei määratud.

#### **3.3. Kaalutlused loa andmisel**

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Muuhulgas keeldutakse kaevandamise keskkonnanaloa andmisest, kui kaevandamine on vastuolus riigi huvidega.

Käesolev taotlus ei ole vastuolus riigi huvidega, kuna taotletav maavara ei ole riigi omandis ja ei ole teada asjaolusid, mis nimetatud vastuolu võiks põhjustada.

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb kaevandamisloa taotlemisel taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmevõimaldaja jäätmeseaduse § 35<sup>2</sup>

tähenduses.

MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab kaevandamisloa taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekohade kohta. Kui jäätmekohad tekivad kaevandamise käigus, siis jäätmeseaduse § 42<sup>1</sup> lõike 3 punkti 1 alusel esitatakse kaevandamisjäätmekava loa andjale kinnitamiseks koos asjaomase loa taotlusega, lähtudes MaaPS kehtestatud nõuetest. Jäätmeseaduse § 7<sup>1</sup> lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjäätmeks jäätmekohad, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Paloveere kruusakarjääris kaevandamisel jäätmekohade ei teki – kogu kasulik materjal turustatakse, mäeeraldiselt eemaldatud katend kasutatakse ära karjääri nõlvade laugestamisel ja silumisel, korrastamisest üle jääv muld realiseeritakse. Taotleja on teadlik, et juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekohadeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada.

MaaPS § 55 lõige 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjäätmekohade käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alust on kontrollitud menetluse käigus ning Tariston AS ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmekohade käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 11.04.2023).

Maakatastriseaduse § 18<sup>1</sup> lõike 10 järgi peab maavara (v.a turba) kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve olema mäetööstusmaa. Vastavalt maakatastriseadusele § 18<sup>2</sup> lõike 4 kohaselt katastriüksusele, millele on välja antud maavara kaevandamise luba, määratakse kaevandamisloast tulenevalt mäetööstusmaa või turbatööstusmaa sihtotstarve.

### 3.4. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõige 2 punkt 5 alusel märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmekohade käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Kaevandamise keskkonnaloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldisest teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Kohalik omavalitsus nõustus Paloveere kruusakarjääri keskkonnaloa pikendamisega kui lisatakse keskkonnaloa täiendavatesse tingimustesse:

1. karjääri tööaeg on tööpäevade piires ajavahemikul 7.00–20.00;
2. karjäärisiseseid teid tuleb niisutada, kui nähtav teetolm kandub väljaspoole karjäärialala;
3. võimalike reostuste likvideerimiseks peavad olema karjääris vajalikud vahendid.

Vastavad tingimused seatakse Paloveere kruusakarjääri keskkonnaloale kõrvaltingimusteks.

Keskkonnaloale jäävad ka varasemad kõrvaltingimused:

1. Kui korrastamisega ei ole alustatud varem, tuleb korrastamistingimusi hakata taotlema kas vähemalt kaks aastat enne loa kehtivusajalõppemist või kui jääkvaru suuruseks on jäänud 120 tuh m<sup>3</sup>;
2. Katlapera maaüksuse (katastriüksuse tunnus 87401:003:0094) karjäärialuse maa sihtotstarbe liigiks peab olema määratud mäetööstusmaa. Sihtotstarbe muutmise korraldab loa omanik.

Piirinaaber T.R. edastatud ettepanekud:

1. Karjäärist väljavedu korraldada RMK tee kaudu (KÜ87401:003:0260 joonisel märgitud alternatiiv 1);
2. Karjääri tööaeg on tööpäevade piires 8.00-17.00, on asjakohased ja leevendavad kohaliku kogukonna häiringuid, seega määrab Keskkonnaamet need nõuded Paloveere kruusakarjääri keskkonnaloa kõrvaltingimusteks. Keskkonnaamet sõnastab kõrvaltingimuse ümber nii, et oleks üheselt arusaadav, et tegevusi ei tohi toimuda nädalavahetustel ja riigipühadel.

Ettepanekut nr 3. „Nii karjäärisisestel teedel kui eluhoonetele lähemal kui 300 meetrit asuval teelõigul tuleb tagada tolmutõrje,“ saab Keskkonnaamet arvestada ja loale kanda vaid osaliselt, sest väljaspool mäeeraldist seab piiranguid ja teostab hooldustöid tee valdaja.

## **VAIDLUSTAMINE**

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)  
Tiit Rahe  
peaspetsialist juhataja ülesannetes  
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Paloveere kruusakarjääri mäeeraldise plaan
3. Paloveere kruusakarjääri geoloogilised
4. Paloveere kruusakarjääri korrastatud maa plaan

Teadmiseks: Avalor Invest OÜ, Maa-amet, MAKOP Arendus OÜ, OÜ Ratiko Metsad, Piret  
Prääts, Rando Karu, Riigimetsa Majandamise Keskus, Triinu Rennu, Võru Vallavalitsus

Moonika Aunpuu 5698 0504  
Moonika.Aunpuu@keskkonnaamet.ee